

Nieuws uit de Oudheidkamer

Nummer 27

Oktober 2020

Adres : Boekenberg
Markt 40
3201CZ Spijkenisse

Openingstijden : dinsdag 11.00 - 16.00 uur
zaterdag 11.00 - 16.00 uur

Bankrekening : RegioBank NL81 RBRB 0920 0319 35
t.n.v. Vrienden van Spijkenisse
o.v.v. Oudheidkamer

Email : oudheidkamer-spijkenisse@hotmail.com

Nieuws uit de Oudheidkamer

De oudheidkamer is nu gesloten en zal pas na versoepeling van de nu geldende maatregelen mogelijk (beperkt) weer openen.

Veranderd

Er is ontegenzeggelijk veel veranderd in Spijkenisse tijdens de achter ons liggende eeuw. Dankzij de uitvinding van de fotografie werd het mogelijk om beelden van het heden vast te leggen voor de toekomst zodat toekomstige generaties aan de hand van die foto's en films zich een voorstelling van het verleden kunnen maken. Voorwaarde was natuurlijk wel dat er mensen waren die de tijd, het geld en de toewijding hadden om geregeld opnames te maken.

Cor Koornneef was zo iemand. Zoon van wagenmaker Kees en broer van Henk die, net als zijn vader en grootvader Hein, ook wagenmaker was. Geboren in 1919 in het dubbelpand op Voorstraat 46 (toentertijd 186), vertrokken naar Amsterdam in 1937. Hij was schoolmeester in Bussum en bezocht zijn ouders en broers Henk en Jo iedere maand in het weekend, zelfs in de oorlog toen er toestemming van de bezetter (zie foto 1) nodig was om te kunnen reizen. Tijdens zijn bezoeken in de periode 1960 - 1980 liep hij met twee fototoestellen over het dorp, één om foto's en één om dia's mee te maken.

Hij was een nauwgezet werkende man, zoals duidelijk blijkt uit de manier waarop hij op de achterkant van zijn foto's (zie foto 3) schreef. De duizenden foto's en dia's die hij in de loop der jaren maakte, schonk hij aan de gemeente Spijkenisse, die ze onderbracht in het Streekarchief van Voorne-Putten in Den Briel. Tijdens de opening van het evenement ter gelegenheid van het 750-jarig bestaan van Spijkenisse op 19 september 1981 overhandigde Koornneef symbolisch 750 dia's aan gemeentearchivaris Jan de Baan, de rest zou later volgen. De toespraak van Koornneef bij die gelegenheid is weergegeven in Bijlage 1.

Documenten, (kopieën van) krantenartikelen en (kopieën van) foto's zijn nog in het bezit van Cor's nicht, Adri Schipper-Koornneef, dochter van zijn broer Henk, die toestemming gaf om er scans van te maken en ze in onze nieuwsbrief op te nemen.

Foto 1 Toestemming van de bezetter uit 1942 om te mogen reizen

Foto :
 C. J. KOORNNEEF
 CEINTURBAAN 56" - BUSSUM (ZUID)
 TEL. (0-2159) 16571 - GIRO 25.00.76
 666F

Spijkenisse (Z-H)
5 AUG. 1968

Foto 2 en 3 resp. voor- en achterkant van foto van de olieboer uit Spijkenisse.

Voor de aanleg van het aardgasnet en de aansluiting erop van woonhuizen en andere gebouwen in de zestiger jaren van de vorige eeuw, werd er voor koken, bakken, braden, verwarmen en verlichten gebruik gemaakt van toestellen waarin petroleum als brandstof werd gebruikt. Een voorraad(je) petroleum (men sprak ook wel van "petrolie") werd bewaard in een petroleumkan die men kon laten vullen bij de "olieboer" die aan de deur kwam. Met de komst van het aardgas eindigde die rol van petroleum en verdween de olieboer uit het straatbeeld.

Koornneef zag het aankomen en vereeuwigde op 5 augustus 1968 de olieboer van Spijkenisse, Jas Louwe, staande voor het winkelpand op Voorstraat 20-22 van Cor van Genderen.

Koornneef legde vooral de veranderingen vast, met name van de oude dorpskern. Zo zag hij hoe op 8 februari 1966 zijn geboortehuis werd ontdaan van de voorgevel (foto 4) om plaats te maken voor een nieuwe met een grote harmonicadeur voor het taxibedrijf van Arie Niemantsverdriet (foto 5). Achter de harmonicadeur stond de eerste ziekenauto op het dorp gereed om uit te rijden.

Foto 4 (links) Sloop voorgevel Voorstraat 46 (voormalige wagenmakerswerkplaats en winkel van Kees Koornneef). Goed te zien is dat het een dubbelpand is.

Foto 5 Van links naar rechts: schoenwinkel Maarten Roimans (Voorstraat 48), taxibedrijf Arie Niemantsverdriet (46) en slagerij Maarten van Wijngaarden (44). Foto. C. van Wijngaarden

Tegenover Voorstraat 44 was het Spuislop, nu Spuistraat, waarvan de weerspiegeling zichtbaar is in de winkelruit van slagerij Van Wijngaarden. Het verklaart ook de aanwezigheid van het verkeersbord aan de gevel van de slagerij.

Het Spuislop is het smalle Spuistraatje van nu geworden, aan de noordkant (links als men van de Voorstraat af het straatje inkijkt) begrenst door Voorstraat 49. De panden Voorstraat 51 tot 57 (zie foto's 6 en 7) laten de bedoelde panden zien, foto's 8 en 9 maakte Koornneef na de sloop.

Foto 6 Links. Panden Voorstraat 51 (Winkel van Goof Mol Czn en 53. (Bakkerij Jan de Bloeme Foto 7 Rechts. Bakkerij van Jan de Bloeme, schuur, werkplaats Henk Koornneef. (thans nummer 57). (Foto's C. van Wijngaarden).

Foto 8. Links. 1972-03-25 Gezicht op de Voorstraat vanaf de Spuistraat na de sloop van de panden Voorstraat 51 tot 57. Van links naar rechts: Winkel van Floor Korengevel (50-52), Maarten Roimans (48), Arie Niemantsverdriet (46), Maarten van Wijngaarden (44), Saers (42).

Foto 9 1974-05-25 Gezicht op gesloopte deel (nummers 51 tot 57) van de Voorstraat. Rechts Voorstraat 57, de voormalige werkplaats van Henk Koornneef.

Aan de wegen werd ook het nodige veranderd. Na de vervanging van de eerste en tweede heulbrug door een bredere vlakke brug in de vijftiger jaren, werd in 1970 de eerste heulbrug verbreed. Koornneef legde de werkzaamheden in vijf foto's vast op 30 maart.

De eerste heulbrug is de eerste van vier bruggen over de Vierambachtenboezem. en verbindt de twee delen van de Stationsweg: het kortste stuk ligt tussen de hoek van het Noordeinde en de Voorstraat, vanouds genaamd "De Krom", het langere stuk verbindt de brug met de Groene Kruisweg..Op de brug gaat de Stationsweg over in de Eerste Heulbrugstraat en splitst het korte stukje Stationsweg naar de Krom af.

Foto 10

Foto 11

Foto 12

Foto 13

Foto 10 laat zien dat er ook gedacht werd aan de voetgangers en fietsers die ondanks de werkzaamheden veilig naar de Voorstraat wilden: parallel aan de bestaande brug werd een tijdelijke houten loopbrug gelegd. De fotograaf kijkt richting Voorstraat. Het pand links is de oude smidse van Neuteboom, later van Van den Heuvel. Het pand bestaat nog, maar heeft een andere bestemming. (voormalige woonhuis en winkel (Stationsstraat 3): "De massagewinkel"; voormalige smidse (Voorstraat 1): Theewinkel, tearoom "In den Biesenschuur"). Verder naar rechts: snackbar van Both met een klein pandje, verbouwd tot restaurant "De Krom", daarna een zwarte, houten schuur en meest rechtse gebouw is het voormalige Hotel, café en restaurant "De Keijzer", nu café "Gers".

Foto 11 Gezicht op de brug in aanbouw kijkend in de richting van de Groene Kruisweg. Het lichte pand met Esso reclame op het dak is de aanbouw van garage van Pelt. Het vierkant huis links ervan is het woonhuis van de toenmalige directeur-eigenaar van deze garage, Jo van Bodegom (Stationsstraat 5). Voor het huis stonden tot in de zestiger jaren twee grote kastanjabomen, nu nog een. Het huis uiterst links staat op het kruispunt van Stationsstraat en Groene Kruisweg op het terrein van het tramstation, maar is vervangen door het kantoor van Baumgardt & Brokling Advocaten...

Foto 12 Gezicht op de panden als genoemd bij foto 11, alleen nu gezien over de brug in aanbouw richting de Krom.

Foto 13 De Eerste Heulbrugstraat gezien vanaf de brug in aanbouw. Uiterst rechts de muur van "Spijkstaal".

Foto 14 (links) Gezicht op de nieuwe toerit naar de brug in aanbouw, vanaf de Eerste Heulbrugstraat in de richting van de brug. Links garage van Pelt.

Bij een fist as vandaag bring je natuurlijk
wat mee voor 't fistverken.

Voor de 750-jarige heb ik 750 dia's
over de ontwikkeling van Spikkenis.
'k Heb ze nog niet allemaal meegebracht,
want 't likkent me beter ze op een
rustiger oogenblik op 't gemeentehuis
of te geven. Bij de heer Jan de Baan
binne ze wel in de beste handen, die
een Spikkenisenaar of een oud-Spikke-
nisenaar zich diinken ken.

Hierbij, burgemister, de eerste van de 750.
Tot slot wens ik Spikkenis nog veel
voorspoed toe!

Cor Koozeef.